

Μια ακόμη Ψηφιακή Στρατηγική ή κάτι παραπάνω;*

Η επικαιρότητα, όπως διαμορφώνεται στα ελληνικά ΜΜΕ, δυστυχώς δύσκολα αποτυπώνει θέματα που δεν προκαλούν θόρυβο, δε γίνονται εύκολα αντιληπτά από το σύνολο της κοινής γνώμης και δεν προσφέρουν θέαμα και έντονη αντιπαράθεση. Αναπόφευκτα λοιπόν, η παρατεταμένη κρίση στην ελληνική αγορά Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και οι συνέπειες της, δεν παρουσιάζονται πρωτοσέλιδα, δεν αποτελεί θέμα στα «καφενεία» των τηλεοπτικών δελτίων και επομένως δεν προβληματίζει σοβαρά την πολιτική ηγεσία. Μια ανάγνωση της στρατηγικής της Λισσαβόνας ή της νέας πολιτικής της Ε.Ε. για τις ΤΠΕ i2010 ή απλά η παρακολούθηση των προτεραιοτήτων πολιτικής των αναπτυσσόμενων χωρών, δίνει τον τόνο, για το στοίχημα της ανάπτυξης που συνδέεται άμεσα με την πρόοδο στο χώρο των ΤΠΕ. Η Ελλάδα στα λόγια, θέτει ως προτεραιότητα της τις ΤΠΕ, εδώ και δεκαετίες, εξαγγέλλει πολιτικές, δίνει στοιχήματα, βάζει στόχους αλλά ουδέποτε τους υλοποιεί. Από το «τρένο της Πληροφορικής» της αρχής της δεκαετίας του 80', στις βίβλους της δεκαετίας του «εκσυγχρονισμού» και στη ψηφιακή στρατηγική της «νέας διακυβέρνησης», **τα σχέδια φαίνονται να βγαίνουν στα χαρτιά, αλλά δυστυχώς πάντα αποτυγχάνουν στην πράξη.** Το αποτέλεσμα είναι σταθερό και θλιβερό για όλους: το 2005 η Ελλάδα παραμένει ουραγός στην Ευρώπη, σχεδόν σε όλους τους δείκτες που αφορούν τις ΤΠΕ. Κοινός παρανομαστής, όλων των ως σήμερα σχεδιασμών, είναι η διατήρηση των στρεβλώσεων της ελληνικής πραγματικότητας στις ΤΠΕ. Με άλλα λόγια, ας χαράξουμε στρατηγική, αλλά ας μη ξεβολουετεί κανείς από όλους αυτούς που υλοποίησαν και όλες τις προηγούμενες, με αποτέλεσμα τον...πάτο της Ευρώπης. **Με δεδομένο ότι οι ΤΠΕ δεν «πουλάνε», οι έχοντες την ευθύνη γί' αυτή, δύσκολα έχουν το πολιτικό βάρος ή/και τη σχετική εξουσιοδότηση, για να προχωρήσουν σε τομές.** Όμως, η τακτική της ομελέτας χωρίς το σπάσιμο αυγών, δυστυχώς δεν χορταίνει ποτέ κανένα. Μερικά θέματα ταμπού για τους σχεδιασμούς, που συνήθως αναφέρονται απλά, χωρίς ποτέ να προτείνονται συγκεκριμένες λύσεις:

Η εκπαίδευση στις ΤΠΕ στα σχολεία. π.χ. Κανείς δε θυμάται τους δήθεν καθηγητές Πληροφορικής που τους «τσαλακώνουν» οι μαθητές. Τα κλειδωμένα εργαστήρια. Τις ελάχιστες ώρες στο ωρολόγιο πρόγραμμα. Το γεγονός ότι οι ΤΠΕ δεν αποτελούν βασικό μάθημα για τις εισαγωγικές.

Η ανώτατη εκπαίδευση στις ΤΠΕ. π.χ. Τα τμήματα που ξεφυτρώνουν σα μανιτάρια και κοντεύουν τα 40. Οι καθηγητές που ασχολούνται μόνο με τα ευρωπαϊκά και τις business και σπανίως με το διδακτικό έργο.

Η αγορά των ΤΠΕ. π.χ. οι ελληνικές επιχειρήσεις που ασχολούνται αποκλειστικά με το Δημόσιο. Ο ευθύς ανταγωνισμός των Πανεπιστημίων και των ερευνητικών ινστιτούτων τους, με τις επιχειρήσεις (κάτι που δε συμβαίνει σε καμιά άλλη αγορά στην Ελλάδα). Οι ελάχιστες επενδύσεις σε έρευνα και νέα προϊόντα. Τις spin-off που ποτέ στη χώρα μας δε μεγαλώνουν.

Η Δημόσια Διοίκηση. π.χ. το γεγονός ότι οι επιστήμονες ΤΠΕ, αντιμετωπίζονται ισότιμα με τους «κατά δήλωση» Πληροφορικούς. Η έλλειψη δομών σε ανώτατο επίπεδο διοίκησης. Τα έργα ΤΠΕ που καθορίζονται από τις εταιρείες και όχι από τις ανάγκες των φορέων. Η αποτυχία των ΜΟΠ, του «Κλεισθένη», των «Τηλεπικοινωνιών» και τα βαριδία και την αβεβαιότητα της «Κοινωνίας της Πληροφορίας». Οι υπηρεσίες ΤΠΕ στα Υπουργεία, που τους επιβάλλεται απλώς...να κοιτάνε τους «ανάδοχους». Η προτίμηση στα «σίδερα» αντί των εφαρμογών. Οι εφαρμογές που πληρώθηκαν αλλά ποτέ δε λειτούργησαν.

Οι Τηλεπικοινωνίες. π.χ. Ο κυρίαρχο φορέας, με τις εξαρτήσεις του και την πολιτική ανοχή, που φρενάρει την ανάπτυξη. Οι «μικροί» που δεν επενδύουν, αλλά απλά περιμένουν.

Η ποιότητα και οι καθυστερήσεις των έργων ΤΠΕ. π.χ. η έλλειψη θεσμικού πλαισίου. Η συνακόλουθη αδυναμία των δημόσιων φορέων να προκηρύξουν, να διαχειριστούν, να παραλάβουν. Η έλλειψη κινήτρου σε νέους επιστήμονες ΤΠΕ, να δράσουν επιχειρηματικά, εφ' όσον έχουν τις ίδιες πιθανότητες με οποιονδήποτε δηλώσει σχετικός με τις ΤΠΕ.

Αυτά μπορούν να γραφτούν και πολλά ακόμα. Υπάρχουν και άλλα γνωστά σε όλους που δεν γράφονται. Αυτές οι κοινές διαπιστώσεις, δεν αντιμετωπίζονται ποτέ. Υποψιαζόμαστε για να μην ενοχληθούν κάποιοι και ξεκολλήσουμε από τον πάτο...γιατί παρακάτω, προφανώς δεν γίνεται να πάμε.

Η νέα ψηφιακή στρατηγική, περιέχει καλές ιδέες, είναι ωστόσο ακόμη σε πολύ γενικό επίπεδο για να κριθεί στην ουσία της. Όποια και να είναι όμως, χωρίς απαντήσεις για τα θεμελιώδη συστατικά που τελικά θα την υλοποιήσουν, φοβούμαστε, ότι δεν θα πετύχει το ζητούμενο, αναγκαίο άλμα, αλλά ίσως ένα δειλό βήμα. Η κρίση στις ΤΠΕ, έχει αρχίσει να γίνεται άμεσα αντιληπτή στους συνάδελφους με απολύσεις και ουσιαστική ετεροαπασχόληση. Η ψηφιακή στρατηγική, τους αφορά όλους, αλλά πρώτα απ' όλους όσους δημιουργούν και εργάζονται στο χώρο των ΤΠΕ. Γι' αυτό, και πρέπει να έχουν την ευκαιρία ο λόγος τους να ακουστεί σοβαρά και συστηματικά...